

Dorota Cianciara

EUROPEJSKI INSTRUMENT DO OCENY JAKOŚCI PROMOCJI ZDROWIA

Zakład Promocji Zdrowia i Szkolenia Podyplomowego
Państwowego Zakładu Higieny
Kierownik Zakładu: Mirosław J. Wysocki

Artykuł przedstawia i omawia Europejski Instrument do Oceny Jakości Promocji Zdrowia (EQUIHP). Omówiono użyteczność EQUIHP dla promocji zdrowia w Polsce. Podkreślono potrzebę jego wykorzystania podczas tworzenia programów kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników i realizatorów promocji zdrowia oraz przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków zagranicznych.

Słowa kluczowe: promocja zdrowia, jakość, europejskie narzędzie oceny, Polska
Key words: health promotion, quality assurance, European instrument, Poland

Zgodnie z Europejską Organizacją Sterowania Jakością (EOQC) na jakość danego wyrobu lub usługi składa się tzw. jakość typu (odzwierciedlenie poziomu wiedzy wykorzystywanej w sferze przygotowania produkcji i wykonania wyrobu) oraz jakość wykonania (stopień zgodności wartości cech wyrobu gotowego z cechami określonymi w dokumentacji) (1). Ponieważ interwencja promocji zdrowia może być traktowana jako wyrób lub usługa, ocena jej jakości powinna prowadzić do weryfikacji obu aspektów zagadnienia. Starania zmierzające do stworzenia metod oceny i poprawy jakości w promocji zdrowia rozpoczęły się na początku lat 90 XX wieku. Wynikały z coraz większego profesjonalizmu reprezentantów tej dziedziny zdrowia publicznego oraz z potrzeby (a nawet konieczności) legitymizacji w sektorze zdrowia – samej dziedziny i jej przedsięwzięć. Ale były też związane ze światowymi tendencjami w polityce jakości wyrobów i usług oraz powstaniem serii norm ISO 9000. Prace nad poprawą jakości promocji zdrowia podejmowano w wielu krajach europejskich. Podsumowaniem tych doświadczeń było stworzenie we wrześniu 2005 roku ostatecznej wersji *European Quality Instrument for Health Promotion (EQUIHP)* – Europejskiego Instrumentu do Oceny Jakości Promocji Zdrowia (2). EQUIHP powstał jako fragment projektu *Getting Evidence into Practice (GEP Project)* realizowanego przez konsorcjum agencji i instytutów zdrowia publicznego z niemal wszystkich krajów członkowskich UE, aczkolwiek wiodącą rolę odgrywały tu Flemish Institute for Health Promotion (VIG) oraz

Netherlands Institute for Health Promotion and Disease Prevention (NIGZ). Projekt był dofinansowany przez Komisję Europejską (DG Sanco/G).

EQUIHP może być wykorzystany do oceny jakości danej interwencji promocji zdrowia w trakcie procesu planowania, realizacji i (lub) oceny procesu i efektów działań. Służy wtedy zapewnianiu dobrej jakości tej interwencji – podnosi jej wartość i zwiększa efektywność. Może być także wykorzystywany do celów dalekosiężnych – jako narzędzie analizy i oceny danego projektu w konkretnym układzie odniesienia. Służy zatem również do porównywania własnych działań z procesami i praktykami, które są stosowane przez podmioty uważane za najlepsze w analizowanej dziedzinie (benchmarking), gromadzenia dowodów dobrej praktyki oraz rozwoju promocji zdrowia.

EQUIHP składa się z formularza oceny i poradnika dla użytkownika narzędzia. Formularz wyróżnia 4 podstawowe obszary, które mają znaczenie w osiąganiu dobrej jakości interwencji, a więc: pryncypia promocji zdrowia, opracowanie i realizację projektu, zarządzanie projektem i trwałość projektu. W każdym z tych obszarów wyróżniono odpowiednie kryteria oceny oraz sformułowano wskaźniki do ich interpretacji i szacowania. Łącznie arkusz zawiera 13 kryteriów oraz 95 wskaźników. Próby wykorzystania go pokazały, że osoby, które nie mają doświadczenia w jego użyciu potrzebowały na pracę od pół do półtorej godziny. Wraz z nabywaniem doświadczenia czas ten skracał się znacząco. Poradnik składa się z 15 stron tekstu i zawiera krótki opis formularza, teoretyczne podłoże koncepcji narzędzia, opis możliwości jego wykorzystania, typy projektów promocji zdrowia, w których może być wykorzystany, instrukcję użycia wraz z interpretacją wyników oraz słownik kluczowych terminów. Należy stanowczo podkreślić, że poradnik dla użytkownika nie jest podręcznikiem promocji zdrowia. Adresowany jest do osób, które mają odpowiednią wiedzę i doświadczenie w tej dziedzinie i nie tłumaczy kolejnych zagadnień *ab ovo*. Nie wykorzystuje też terminologii z dziedziny zarządzania jakością.

Podstawowym zadaniem formularza oceny (tab. I) jest ułatwienie samokontroli osobom, które tworzą projekt. W trakcie przygotowań, ale i później, mogą za jego pomocą weryfikować swoje kroki i ulepszać plany. Ponieważ jakość promocji zdrowia musi odzwierciedlać aspekty podmiotowe, etyczne i kontekstowe, żaden ze wskaźników nie ma charakteru parametrycznego. Ocena wskaźników polega na oszacowaniu pułapu osiągnięcia danego aspektu („tak” – całkowicie osiągnięty; „częściowo” – osiągnięty w jakimś stopniu; „nie” – nieosiągnięty lub nieuwzględniony). Taki sposób oceny umożliwia wyróżnienie obszarów, które wymagają poprawy. Celem tego nie jest jednak uzyskanie pozytywnych ocen wszystkich wskaźników, ale poprawa tych aspektów, które są ważne, poddają się zmianie, a zmiany te są możliwe do przeprowadzenia. Dla podkreślenia tego stanowiska w poradniku jest powiedziane: „Stopniowe zmiany są mniej stresujące. Nie próbuj robić wszystkiego za jednym zamachem”. Oznacza to także, że planowanie interwencji promocji zdrowia nie jest procesem linearnym. Zazwyczaj odbywa się to cyklicznie – w drodze licznych powrotów do etapów już niegdyś zakończonych, ale wymagających późniejszej weryfikacji.

Uwzględniając obecny potencjał promocji zdrowia w Polsce (3) należy stwierdzić, że wszystkie wymienione zastosowania Europejskiego Instrumentu do Oceny Jakości Promocji Zdrowia są bardzo ważne dla zwiększania sprawności i wydajności tej dyscypliny. Należy jednak zwrócić uwagę na kilka bardziej szczegółowych zastosowań.

Po pierwsze – najważniejszym zasobem każdej organizacji, a w szczególności usługowej, są zasoby ludzkie, a więc członkowie personelu. Od ich wiedzy, umiejętności, zachowania

i pracy zależy bowiem bezpośrednio jakość usługi. Zaprezentowany powyżej arkusz samooceny stanowi dobitny dowód na to jak rozległe powinny być umiejętności pracowników promocji zdrowia. Umiejętności te można przypisać do 5 podstawowych grup: umiejętności analityczno-badawczych, społecznych i przywódczych, tworzenia polityki i planów zdrowotnych, komunikowania się oraz operacyjnych (4,5). Kształcenie i doskonalenie zawodowe z dziedziny promocji zdrowia i(lub) zdrowia publicznego powinno być zatem podporządkowane tym umiejętnościom, a EQUIHP, podobnie jak ujednolicony program European Masters in Health Promotion (6), może stanowić kanwę dla programu studiów dyplomowych i podyplomowych oraz szkoleń tematycznych.

Po drugie – EQUIHP ma kapitalne znaczenie podczas przygotowania wniosków o dofinansowanie działań ze środków zagranicznych, w tym Unii Europejskiej. Przy opracowywaniu tych wniosków należy bowiem nie tylko poprawnie wypełnić odpowiednie druki, ale nade wszystko przygotować jakościowo dobrą interwencję prozdrowotną. Doświadczenia własne wskazują, że wypełnienie wniosku i opracowanie tzw. studium wykonalności jest często powierzane firmie doradczej. Niestety nie daje to żadnej gwarancji ani poprawności formy i treści wniosku, ani sukcesu. Podobne trudności z opracowaniem interesującego i poprawnego planu interwencji mają oferenci działający w dziedzinie ochrony zdrowia, którzy samodzielnie opracowują wniosek.

D Cianciara

EUROPEAN QUALITY INSTRUMENT FOR HEALTH PROMOTION

SUMMARY

European Quality Instrument for Health Promotion is presented and described. Profit for health promotion in Poland is emphasised. Some additional ways of use are stressed: professional education and training outline and grant applications submissions to EC and other donors.

PIŚMIENNICTWO

1. Chabiera J, Doroszewicz S, Zbierchowska A. Zarządzanie jakością. Poradnik menedżera. Warszawa: Centrum Informacji Menedżera; 2000: 2-3.
2. Bollars C, Kok H, van der Broucke S, Molleman G. European Quality Instrument for Health Promotion with user manual. The Getting Evidence into Practice Project (GEP); 2005.
3. Cianciara D. Krajowy potencjał promocji zdrowia. W: Promocja zdrowia w polityce zdrowotnej i społecznej państwa. Streszczenia referatów z konferencji krajowej. Warszawa: PZH; 2005: 10-12.
4. Turnock BJ: Public Health. What It Is and How It Works. Gaithersburg, Maryland: Aspen Publishers; 2001: 215-16.
5. European Masters in Health Promotion (EUMAHP), phase 2. Final Report to the European Commission, DG SANCO; 2004: 22-3.
6. Kulmatycki L. Podyplomowe kształcenie i doskonalenia zawodowe w zakresie promocji zdrowia. Probl Hig Epidemiol 2005; 86: 81-6.

Otrzymano: 04.09.2006 r.

Adres autorki:

Dorota Cianciara

Zakład Promocji Zdrowia i Szkolenia Podyplomowego Państwowego Zakładu Higieny
ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa

Tabela I. Europejski instrument do oceny jakości promocji zdrowia
Table I. European Quality Instrument for Health Promotion

I. Podstawowe zasady promocji zdrowia

Projekt uwzględnia podstawowe zasady promocji zdrowia, w tym pozytywne i szerokie podejście do zdrowia, dalsze determinanty zdrowia, uczestnictwo, upodmiotowienie, sprawiedliwość i równość.

Następujące wskaźniki pomogą oszacować te zasady:

1. Czy projekt odnosi się do determinantów zdrowia rozumianych jako umiejętności i możliwości osób i (lub) warunki społeczne i środowiskowe, które mają wpływ na zdrowie?
2. Czy projekt jest osadzony w szerokim podejściu do promowania zdrowia, które jest zgodne z planem polityki zdrowotnej (lokalnym, regionalnym, krajowym, instytucjonalnym)?
3. Czy projekt działa zgodnie z zasadami praktyki opartej na dowodach (*evidence-based principles*)?
4. Czy projekt kładzie nacisk na upodmiotowienie (*empowerment*)?
5. Czy projekt kładzie nacisk na nierówność w zdrowiu i sprawiedliwość?
6. Czy projekt ma na celu stworzenie poczucia własności wśród „uczestników” (*stakeholders*)?

[„uczestnicy” – wszystkie grupy lub osoby, które są zainteresowane projektem i wynikami ewaluacji projektu]

tak częściowo nie

II. Opracowanie i realizacja projektu

a) Analiza

Projekt opiera się na systematycznej analizie problemu zdrowotnego, czynników determinujących ten problem oraz kontekstu, w którym projekt będzie realizowany.

Następujące wskaźniki pomogą oszacować jakość procesu analizy:

1. Czy istnieją dowody na istnienie danego problemu zdrowotnego oraz jego wpływu na jakość życia?
 - Czy zebrano dane empiryczne dotyczące charakteru, nasilenia i rozkładu problemu?

tak częściowo nie

<ul style="list-style-type: none"> - Czy w celu zbierania danych na dowód tego problemu przeprowadzono systemowy przegląd albo czy przegląd taki jest jednoznacznie przewidziany w planie projektu? - Czy dane dotyczące problemu były zbierane w drodze konsultacji z grupą docelową, społecznością lub innymi „udziałowcami”? 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
<p>2. Czy istnieją dowody, że czynniki behawioralne i kontekst mają wpływ na problem zdrowotny?</p> <p>[kontekst – lokalna sytuacja społeczna, polityczna i organizacyjna, w której będzie prowadzona interwencja]</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czy wykorzystano modele teoretyczne wyjaśniające związki pomiędzy problemem zdrowotnym, zachowaniem ryzykownym i(lub) czynnikami środowiskowymi? - Czy dla danej grupy docelowej sprawdzano znaczenie każdej determinanty? 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
<p>3. Czy istnieją dowody na kontekst, w którym projekt będzie realizowany?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czy jasne jest w jakim kontekście będzie realizowany projekt? - Czy analizowano inne programy, które wpływają na zachowanie lub kontekst? - Czy analizowano czynniki społeczne, kulturowe i polityczne, które mają wpływ na sukces projektu? 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

b) Cele i zadania

Cele i zadania projektu zostały jasno zarysowane.

Następujące wskaźniki pomogą ocenić czy cele i zadania zostały odpowiednio szczegółowo opisane:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy cele i zadania zostały sprecyzowane w postaci pisemnej? 2. Czy rozróznilo zadania krótkoterminowe (bezpośrednie), średnioterminowe (pośrednie) i długoterminowe (ostateczne)? 3. Czy zadania zostały sformułowane zgodnie z zasadą SMART? <ul style="list-style-type: none"> - S: specyficzne i wyraźnie określone (<i>specific</i>) (czy określają grupę docelową i czynniki, które wymagają zmiany?) - M: mierzalne (<i>measurable</i>) (czy są zapisane w sposób, który umożliwia pomiar np.: wielkość efektów, liczby, które mają być osiągnięte?) - A: możliwe do zaakceptowania (<i>acceptable</i>) przez grupę docelową? - R: realistyczne (<i>realistic</i>) (czy są możliwe do wykonania przy posiadanych zasobach czasu, pieniędzy i ludzi?) - T: przypisane do określonego czasu (<i>time-framed</i>) (czy określają czas, w jakim zadania mają być wykonane?) <p>[w innym tłumaczeniu zasada SMART oznacza cele: szczegółowe, mierzalne, akceptowalne, realistyczne, terminowe]</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Czy zadania pokrywają się z analizą problemu i determinantami? 	<p>tak częściowo nie</p> ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
--	---

c) Grupa docelowa

Grupa osób, na które projekt zamierza oddziaływać została dokładnie zdefiniowana. Następujące wskaźniki pomogą ocenić czy grupa docelowa została odpowiednio opisana:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy rozpoznano odpowiednie cechy demograficzne grupy docelowej? 	<p>tak częściowo nie</p> ☐ ☐ ☐
--	---

f) Ewaluacja

Oszacowane zostaną skutki interwencji (ewaluacja efektu) i jej jakość (ewaluacja procesu).

Następujące wskaźniki pomogą ocenić czy ewaluacja jest odpowiednia:

tak częściowo nie

1. Czy istnieje plan ewaluacji?	☐	☐	☐
2. Czy plan ewaluacji jasno przedstawia:			
– cel ewaluacji?	☐	☐	☐
– pytania ewaluacyjne?	☐	☐	☐
– schemat, metodę i czas ewaluacji?	☐	☐	☐
– zadania i role w ewaluacji oraz zakres odpowiedzialności (w tym zebranie danych, analiza, pisanie i przedstawianie raportu)?	☐	☐	☐
3. Czy pytania ewaluacyjne pokrywają się z zadaniami, kontekstem oraz oczekiwaniami grupy docelowej i „uczestników”?	☐	☐	☐
4. Czy ewaluacja procesu będzie prowadzona w sposób, który kładzie nacisk na:			
– zgodność przeprowadzonych działań z zakładanym planem?	☐	☐	☐
– opinię użytkowników (grupy docelowej) na temat działań i materiałów?	☐	☐	☐
– przeszkody i trudności podczas procesu realizacji?	☐	☐	☐
– sugestie ulepszenia?	☐	☐	☐
5. Czy ewaluacja efektu będzie prowadzona w sposób, który kładzie nacisk na:			
– zebranie danych początkowych?	☐	☐	☐
– wybór kryteriów efektu i wskaźników?	☐	☐	☐
– pomiar dotyczący skutków krótkoterminowych, pośrednich i długoterminowych?	☐	☐	☐
– wykluczenie alternatywnych wyjaśnień potencjalnych skutków?	☐	☐	☐
– przyczynowe tłumaczenie skutków interwencji?	☐	☐	☐
– ocenę efektywności kosztowej projektu?	☐	☐	☐
6. Czy schemat ewaluacji, metody zbierania danych są odpowiednie do pytań ewaluacyjnych, budżetu i czasu, w którym będzie składany raport?	☐	☐	☐
7. Czy informacje wynikające z ewaluacji będą rozpowszechniane wśród wszystkich „uczestników” i grupy docelowej oraz czy zapewnione są mechanizmy reagowania na te informacje?	☐	☐	☐

III. Zarządzanie projektem**a) Przywództwo**

Wyznaczono osobę, która jest władna zarządzać projektem i ponosi wyłączną zań odpowiedzialność.

Następujące wskaźniki pomogą ocenić przywództwo projektu:

tak częściowo nie

1. Czy dokonano jednoznacznego podziału odpowiedzialności i zadań między menedżerem projektu i innymi osobami, które podejmują decyzje?	☐	☐	☐
2. Czy menedżer projektu ma kwalifikacje do zadań lub czy ma możliwości zdobycia niezbędnych umiejętności?	☐	☐	☐
3. Czy menedżer projektu ma wystarczający autorytet, aby osiągnąć zadania projektu?	☐	☐	☐
4. Czy menedżer projektu może wykorzystać dostępne zasoby w elastyczny sposób?	☐	☐	☐

b) Planowanie i dokumentowanie

Plan pracy i organizacja projektu zostały dobrze skonstruowane.

Następujące wskaźniki pomogą ocenić plan i dokumentację projektu:

tak częściowo nie

1. Czy plan projektu ma logiczną konstrukcję i czy jest jasno opisany?	☐	☐	☐
2. Czy plan projektu wskazuje istotne momenty podejmowania decyzji?	☐	☐	☐
3. Czy w planie projektu jednoznacznie opisano metody i działania?	☐	☐	☐
4. Czy aspekty organizacyjne interwencji zostały wyraźnie przedstawione i udokumentowane?	☐	☐	☐
5. Czy terminarz projektu jest realistyczny?	☐	☐	☐

c) Potencjał i zasoby

Czy istnieje dostęp do ekspertów i czy są zasoby konieczne do tego, aby realizacja projektu zakończyła się sukcesem?

Następujące wskaźniki pomogą ocenić czy potencjał i zasoby są odpowiednie do projektu:

tak częściowo nie

1. Czy kompetencje ekipy realizującej projekt są jasno sprecyzowane i wyszczególnione?			
- Czy w każdej fazie projektu wymagany jest szczególny rodzaj kompetencji i ekspertyza?	☐	☐	☐
- Czy kwalifikacje i możliwości członków ekipy pokrywają się z potrzebami projektu?	☐	☐	☐
- Czy sprecyzowano możliwości zwiększania umiejętności za pomocą superwizji, interwizji i(lub) szkolenia?	☐	☐	☐
2. Czy zasoby finansowe projektu zostały wyraźnie rozpoznane i opisane?			
- Czy istnieje plan budżetu projektu?	☐	☐	☐
- Czy zidentyfikowano źródła finansowania projektu?	☐	☐	☐
- Czy budżet jest realistyczny?	☐	☐	☐
3. Czy wymagania materiałowe projektu zostały rozpoznane i sprecyzowane (np.: potrzeby administracyjne: telefony, faxy, komputery, internet)?	☐	☐	☐
4. Czy inne wymagania projektu zostały rozpoznane i sprecyzowane?			
- Czy oszacowano umiejętności i możliwości grupy docelowej, które można wykorzystać?	☐	☐	☐
- Czy rozpoznano możliwość tworzenia sieci lokalnej?	☐	☐	☐
- Czy jest jasne jak lokalny potencjał będzie zmobilizowany, wykorzystany i powiększony?	☐	☐	☐

d) Uczestnictwo i zobowiązanie

Zostały przedstawione sposoby służące do włączenia i zaangażowania różnych partnerów.

Następujące wskaźniki pomogą ocenić stopień uczestnictwa i zobowiązanie:

tak częściowo nie

1. Czy metody służące współpracy i synergii (budowanie sieci) zostały określone?	☐	☐	☐
2. Czy zidentyfikowano wewnętrznych i zewnętrznych partnerów, którzy są niezbędni do odpowiedniego wsparcia i zobowiązania w każdej fazie projektu?	☐	☐	☐

3. Czy będą wykorzystane metody, które uwzględniają różne punkty spojrzenia i sposoby udziału różnych partnerów?	☐ ☐ ☐
4. Czy w organizacji projektu przewidziano współuczestnictwo (np.: komitet doradczy, wykonawczy)?	
- Czy zdefiniowano potencjalnych przeciwników projektu oraz przeszkody w realizacji?	☐ ☐ ☐
- Czy uczestnictwo partnerów wewnętrznych i zewnętrznych zostało sformalizowane w drodze umowy?	☐ ☐ ☐
e) Komunikacja	
Sposoby informowania o projekcie wszystkich uczestników (grupę docelową i „udziałowców”) zostały dokładnie ustalone.	
Następujące wskaźniki pomogą ocenić czy komunikacja jest właściwa:	tak częściowo nie
1. Czy stworzono plan komunikowania się?	☐ ☐ ☐
2. Czy plan komunikacji jest odpowiedni do treści komunikacji?	☐ ☐ ☐
3. Czy planowany styl komunikacji jest dostosowany do grupy docelowej?	☐ ☐ ☐
4. Czy w planie komunikacji określono kanał (kanały) komunikowania się?	☐ ☐ ☐
5. Czy informacja jest jasna, przejrzysta i dostarczona w odpowiednim czasie do społeczności, grupy docelowej i „udziałowców”?	☐ ☐ ☐
IV. Trwałość	
Zapewniona jest kontynuacja projektu	
Następujące wskaźniki pomogą ocenić kontynuację projektu:	tak częściowo nie
1. Czy oszacowano możliwość kontynuacji projektu?	☐ ☐ ☐
2. Czy cele, zadania i rezultaty projektu zostały poddane rewizji pod kątem kontynuacji?	☐ ☐ ☐
3. Czy korzyści płynące z projektu dla uczestników i społeczności zostały jasno określone?	☐ ☐ ☐
4. Czy określono jedną organizację (lub więcej), która będzie kontynuować projekt?	☐ ☐ ☐